Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 130
d.d. 18 mei 2011
(mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw mr. J.W.M. Lenting, en mevrouw mr. P.M. Arnoldus-Smit, leden)

Samenvatting

Consument stelt dat de rente van zijn hypothecaire geldlening bij Aangeslotene gekoppeld is aan het 1-maands Euribortarief en zijn variabele hypotheekrente daarom zou moeten dalen op het moment dat het 1-maands Euribortarief daalt. Rechtstreekse koppeling van het hypotheekrentepercentage aan het 1-maands Euribortarief blijkt niet uit algemene voorwaarden en is ook niet aan Consument medegedeeld. Onzekerheid over de exacte ontwikkeling van de maandtermijnen is inherent aan het gekozen renteregime. Daar tegenover staat de vrijheid aan de zijde van Consument desgewenst te allen tijde boetevrij over te stappen op een ander renteregime of naar een andere geldverstrekker. Voorts beschikt Consument over een voor Consumenten bovengemiddelde kennis van de financiële markt en heeft hij zich derhalve kunnen vergewissen van de condities van de hypothecaire geldlening. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier, zoals ontvangen op 27 april 2010;
- het verweerschrift van Aangeslotene van 26 juli 2010;
- de repliek van Consument van 11 augustus 2010;
- de dupliek van Aangeslotene van 15 september 2010.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.
De Commissie heeft vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.
De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling op vrijdag 26 november 2010. Aldaar zijn beide partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
Nadat Aangeslotene op 21 februari 2006 hiervoor een offerte heeft uitgebracht heeft Consument op 15 maart 2006 bij Aangeslotene onder de naam X, een hypothecaire geldlening afgesloten. De lening bestond uit twee gelijke - aflossingsvrije - delen van € 57.500,- met een looptijd van 30 jaar. Het eerste deel kende een rentevaste periode van 10 jaar, het tweede deel een rentevaste periode van drie maanden.
In de door Aangeslotene uitgebrachte hypotheekofferte van 21 februari 2006 is over het rentepercentage met betrekking tot leningdeel 2 bepaald: "Het rentepercentage wordt ieder kwartaal door (*naam Aangeslotene*) aangepast aan het op dat moment geldende rentepercentage".

Noch in de door partijen ondertekende hypotheekakte, noch in de algemene voorwaarden die van toepassing zijn op onderhavige overeenkomst van geldlening is enige bepaling gewijd aan de wijze waarop het rentetarief voor leningdeel 2 wordt vastgesteld.
Na totstandkoming van de overeenkomst heeft Aangeslotene de rente voor leningdeel 2 regelmatig aangepast. Hoewel het ECB-tarief respectievelijk het Euribortarief vanaf oktober 2008 een dalende trend liet zien, kwam deze daling niet tot uitdrukking in het rentetarief zoals dat Consument in rekening werd gebracht door Aangeslotene.
Consument kan zich met deze gang van zaken niet verenigen en heeft ter zake daarvan een klacht aan Aangeslotene voorgelegd.

3. Geschil

3.1. Consument vordert met terugwerkende kracht tot 1 juni 2006 aanpassing, meer in het bijzonder verlaging van het rentepercentage naar het niveau zoals dat zou hebben te gelden als deze evenredig aan het ECB respectievelijk het Euribor tarief zou zijn gedaald alsmede vergoeding van de door hem te veel betaalde rente, welke schade tot 1 april 2010 door hem wordt begroot op een bedrag van € 1.911,- .

3.2. Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:
- Aangeslotene koppelt de term variabele rente zo duidelijk aan de stijgingen van de ECB rente, dat zij dit ook zou moeten doen bij dalingen. Het vertrouwen bij Consumenten wordt gewekt dat de variabele rente gekoppeld is aan de ECB tarieven.
- Een redelijke uitleg van het begrip variabele rente brengt met zich mee dat Consument mag verwachten dat Aangeslotene de marktrente volgt.

3.3. Aangeslotene heeft kort en zakelijk de volgende verweren gevoerd:
- Aangeslotene hanteert bij de vaststelling van het variabele rentepercentage geen koppeling met Euribor. De tarieven worden onder meer vastgesteld op basis van fundingskosten, welke bestaan uit een rente- en een risicocomponent. Laatstgenoemde is als gevolg van de kredietcrisis gestegen hetgeen een negatieve invloed heeft op de inkoopprijs van kapitaal voor banken.
- Nergens blijkt uit de op onderhavige geldlening van toepassing zijnde offerte, hypotheekakte en algemene voorwaarden dat er sprake is van een koppeling met Euribor.
- Dat het rentepercentage van Aangeslotene op enig moment de lijn lijkt te volgen van het Euribor-tarief, is toeval respectievelijk het gevolg van schommelingen op de kapitaalmarkt.

4. Ter zitting

Ter zitting hebben partijen gebruik gemaakt van de hen geboden mogelijkheid hun respectieve standpunten nader toe te lichten. Consument heeft daarbij te kennen gegeven dat hij bij het aangaan van de overeenkomst van geldlening nog niet bekend was met het ECB of Euribortarief.

5. Beoordeling

5.1 Ter beoordeling ligt de vraag voor of Consument op grond van de inhoud van de door hem met Aangeslotene gesloten hypothecaire geldleningsovereenkomst en de daarop van toepassing zijnde Algemene Voorwaarden, er redelijkerwijs vanuit mocht gaan dat zijn met Aangeslotene overeengekomen en door Aangeslotene aan hem in rekening te brengen rentetarief rechtstreeks gekoppeld zou zijn aan het zogeheten ECB of Euribor tarief, in die zin dat Consument mocht verwachten dat het door hem verschuldigde rente-tarief niet alleen de stijging van die rente, maar ook een eventuele daling van die rente evenredig zou volgen.

5.2. De Commissie is van oordeel dat de hierboven geformuleerde vraag ontkennend moet worden beantwoord. Waar in de door Aangeslotene uitgebrachte en door Consument geaccepteerde hypotheekofferte van 21 februari 2006 is bepaald dat Aangeslotene te allen tijde het rentepercentage met onmiddellijke ingang kan wijzigen, kan de Commissie daaruit niet anders dan opmaken dat de door Consument verschuldigde rente is gebaseerd op de door Aangeslotene gehanteerde en mitsdien door haar zelf vast te stellen rente. Een rechtstreekse koppeling van de variabele rente aan het ECB of Euribor tarief, van welke koppeling Consument thans, anders dan bij het aangaan van de overeenkomst, wel meent uit te kunnen gaan, kan de Commissie daarin niet lezen. In de Algemene Voorwaarden wordt bedoelde koppeling niet genoemd, noch wordt daarnaar verwezen. Deze koppeling kan ook niet kan worden afgeleid uit de omstandigheden van het geval.

4.3. De Commissie overweegt in dit verband dat het tarief van de variabele rente vanaf juni 2006 kennelijk een andere ontwikkeling heeft gevolgd dan die van het ECB of Euribor tarief. De bepaling van de variabele rente is - zoals Aangeslotene heeft aangevoerd - echter afhankelijk van de marktsituatie waarin Aangeslotene zich bevindt. In de desbetreffende periode was bovendien sprake van een kredietcrisis, leidend tot een wijziging van de situatie op de geld- en kapitaalmarkt en speelden er tal van andere omstandigheden welke van invloed waren op het rentetarief en daarmee op de invulling van de Aangeslotene toekomende beleidsvrijheid. Deze beleidsvrijheid van Aangeslotene wordt op haar beurt begrensd door de concurrentiepositie die Aangeslotene inneemt ten opzichte van de andere partijen in de markt.

4.4. De stelling van Consument die door de Commissie zo wordt opgevat dat de verplichting tot het verstrekken van informatie aan de Consument zover reikt dat Aangeslotene de concrete totstandkoming en samenstelling van het door haar toegepaste rentetarief dan wel het in dat kader daarbij door haar gevoerde rentebeleid dient aan te geven, wordt in dit geval door de Commissie niet gedeeld. Hiermee zou Aangeslotene immers genoodzaakt zijn technische en concurrentiegevoelige informatie vrij te geven. Dit zou mogelijk anders kunnen zijn wanneer de in rekening gebrachte variabele rente (aanzienlijk) zou afwijken van elders in de markt in rekening gebrachte (variabele) rentetarieven voor hypotheken. Daarvan is in deze casus echter niet gebleken.

4.5. Inherent aan het door Consument gekozen variabele renteregime is onzekerheid over de exacte ontwikkeling van de rente maar daar staat tegenover de vrijheid aan de zijde van Consument desgewenst te allen tijde boetevrij over te stappen naar een

ander renteregime of naar een andere geldverstrekker. Onder voormelde omstandigheden kan niet gezegd worden dat Aangeslotene heeft gehandeld in strijd met de krachtens de overeenkomst in acht te nemen redelijkheid en billijkheid.

4.6. Het vorenstaande dient ertoe te leiden dat de vordering van Consument moet worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van de Consument wordt afgewezen .

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.